מו א מיי׳ פ״ג מהלכות

"ו ב שם פ"ה הלכה יו:

ב מיני מ״ד מהלכום

א ופי"ז הלכה א:

לבו ד מיני מ״ח מהלכום

מהלכות מעשה הקרבנות

האכנות מעשה הקרבות הלכה יז: ב ה מיי פ"ב מהלכות

פטופי המוקדעון הכפה ב: בא ו מיי פ"ג מהלכות

.. פ"ג מהלכו ק"פ הלכה ט: בב ז מ" פ"ב מהלרי

מוסף תוספות

, א. לומר כן שתחול קדושת מותר הפסח על

. הבהמה באמירה בעלמא

תוס' ב"ב יג. ד"ה כופין.

ב. וכי מפרישין תחילה למותרות. שס. ג. א״כ היה שם שלמים עליו בלא

עקירה. שס. ד. מנא לן דלא קתני ליה. תוס׳ הרח״ש ברכות ט. ד״ה

ואילו. ה. דהכי דייק ואילו

בהדיא. מוס' שלנד. ו. מאי

בווראג מוט פטקר. המאי איכפת לן בפסח אי סומכין עליו פורתא אותו

משהו... שם. ז. ודוהרי

הוא כמו ששוחט באיסור.

אמנינהו. תוס' גיטיו כה.

ד"ה אי אמרת

רבינו חננאל

וניתי וניתני במותר הפסח,

. פי׳ יפריש מעוח ויאמר אלו

מותר בפסח ויקנה כבש

ויתנה ונימא אי דידי בעל

מום נהוי האי פסח, ואי דידי תם הוה להוי האי

מותר פסח, דמותר נאכל

ליום ולילה כפסח. ואמרינן וכי מפרישין תחלה למותר, כלומר אפשר

להיות העיקר הוא עצמו

המופרש מותר לא יקרא

מותר אלא אם הקדימו

עיקר. ואמרינז ונטרח וניחי

מותר הפסח, פי׳ יבקש עד

שימצא אדם שהפריש

מטוח לתחחו ומוה ררש

דמי כבש אחד והוא מותר

הפסח, יקח המעות מאצל אותו האיש ויקנה בהן

כבש ויתנה ויאמר. אם שלי

היה כעל מוח זה פסח שלי.

הכבש יהיה שלמים וכז כל חד וחד. ודחינן אמאי לא

, עבדו הכי משום סמיכה,

דמותר הפסח אינו טעון

סמיכה. ואלו שלמי טעונין סמיכה. התינו

קרבן אנשים כו', ואסיקנא

ייבן אימור דאמרינן ופטורין מלעשות פסח שני דאיעבד, לכתחלה נמי

ואי לא משכחי כלל פטירי. מתני' האומר לכניו הריוי

מכם ראשון לירושלים כו׳

מתניתין בששחט עליהם

כלם, וכי לא אמר להם כך

ירה, כדאמרינן

פסולי המוקדשין הלכה

:ה"פ הלכה יד

קרבן פסח הלכה ו הלכה ע ופ"ה

מעשה קרבנות הלכה ו סמג עשין קפג:

פמ.

האי כהן היכי דמי אי דעבד פסח כו'. וא״ת וניתי כהן קטן ויש

הקונטרס שיקדיש לשם מותר אם שלו היה תם דבזה לא היה טועה

הגמרא א אלא נראה לר"י שיקדיש לפסח ואם בעל מום שלו יצא בזה ואם

לומר דעדיפא מינה פריך: **וגירתי** מותר פסח. לא כפי׳

לאו יהא מותר פסח ופריך בדלא הוי

מותר פסח אלא היכא שהופרש

לגמרי לפסח וניתותר:

ונמרחו ונייתי מותר פסח.

זה לפסח הא לקמן בפרק מי שהיה

ורבי יהודה אי בעינן אחד מבני

חבורה ראשונה אבל כ״ע מודו דאם

נשאר שעה אחת בלא בעלים דלא

חזי תו לפסח וי"ל הכא כשהפריש ב׳

פסחים לאחריות וניתותר לו א' דאינו

נפסל משום שהניחוהו יחידי וא"ת

אכתי למאן דלא בעי עקירה ג שלמים

לשם פסח קשחיט ועוד איך ימכרהו

האמר להמן המוכר עולתו ושלמיו לא

עשה כלום וי"ל כיון דאיכא אינש דלריך

ליה לכ"ע בעי עקירה כדאמרי׳ בתמיד נשחט (לעיל דף סד.) כגון שהיו בעלים

טמאי מתים ואי מותר פסח במעות

איירי כדפירש בקונטרס אתי שפיר:

דאילן פסח ליום ולילה. קשה לר"י

כל הנאכלין ליום אחד מצותן עד

שיעלה עמוד השחר וקאמר בגמרא

(שם דף מ.) ואילו אכילת פסחים לא

קתני ורמינהו ק"ש והלל כו' ואכילת

דתנן פ"ק דברכות (ד' ב.)

טמא (דף נט.) פליגי

וא"ת ואיך יכשר מותר

רבי יוסי

ל) ותוספתה זבחים פ"ה ה"ג], ב) [עי" תוספות לעיל עא: ד"ה לימד], ג) מנחות פא., ד) סנהדרין ד. זבחים לו:, ד) ובחים לו:, ד) ובחים לו:, ד) פת.], ה) [גיטין כה. נדרים לו.], ט) [גיטין שם.] נדרים לו., י) לעיל ס: יומא מט: גיטיז כה.. ל) ובערוד ערד מין כיה, כי וכפרון פרן חי גרם מחיותיה דשה הוא מדבר שהוא חי וזהו הדם כי הדם הוא הנפש כו"ז. ל) [תוספתה פ"ו ה"ג], מ) נרחה של"ל בתוספתה מ דפסחים, נ) וכל הובחים בתרא ל"ל], ס) [דברים יב], [ויקרא ד], פו בס" ד"ו לפני ד"ה דאף, וליתא מיבות מתני' גמ' דלהלו,

תורה אור השלם ו. ואם ימעט הבית מְהָיֹת מָשֶּׁה וְלְקַח הוּא וּשְׁבֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל בֵּיִתוֹ במכסת נפשת איש לפי אַכלו תַכּסוּ עַל השה:

הגהות הב"ח ומי רולהו (מ) ומי רולהו חמשה חד כהן: (ב) ד"ה וניתי כו' מתחלה לשם מותר שהיאך:

גליון הש"ם נכו' חד כהו. ע"ל עד ע"ל עי' לחמו לח ע"א ברש"י עי ינונון מו עי מי דמוי: ד"ה וש"מ יש דמוי: תום' ד"ה ואלו פסח וכו' דתנאי היא. עי' נשער המלך פ"ח הל"ג מהלכוח

הגהות מהר"ב רנשבורג

:מעה״ק

א] רש"י וניתי במותר הפסח וכו' והכי תניא בתוספתה דובחים. נ"ב עיין שער המלך פ"ו מהלכות פהמ״ק הלכה י״ח ובפ"ג . ובהיותי. ד"ה ובהיותי. ובפ"ג מהלכות מעה"ק הלכה י"ג כולה ופ"ג מהלכות ק"פ הלכה ט: ב] תום' ד"ה הננה ע. בן תום ד"ה ואילו פסח וכו" ובאין דורשין פלוגתא דתנאי היא. נ"ב עיין ביאור כוונתם בזה בשער המלך פ"ג מהלכות מעה"ה הלכה י"ג ועייו בילה דף כ ע"א בתוס' ד"ה דלא וכו':

מוסף רש"י

וכי מפרישין תחלה למותרות. שום קרנן על מנת שיהא מותר זכח (מנחות פא.) הא לא מצינו מוחרות אלא ולד או שכפר ונתותר כגון שאבד ראשונה והפריש אחרת ואח"כ נמנאת הרחשונה (שם מכת"י). כל הניתנין על מזבח החיצון. עולה ושלמים ואשם הטעונין שתי מתנות שהן ארבע (סנהדרין ד.). במתן . לחת (זבחים לו:). כפר. אע"פ שרובן טעונים שתי מתנות שהן ארבע (שם) דכתיב ודס ובחיך

ישבן, שפיכה אחת בתשמת (פוחדרין דה). כל הגיתגין בזריקה. כל הדמים שכתוב בהן וריקה, כגון עולה ושלמים ואשם "שפר, שפיכה אחת בתשמת (פוחדרין דה). כל הגיתגין בזריקה. כל הדמים שכתוב בהן וריקה, ובכור דכתיב ביה ואת דמם תזרוק, וכל זריקה מרחוק משמע שזורק מן הכלי למובח למרחוק רובחים בדו. שנתגו בשפיכה. עומד 65ל היסוד ושופד (שם). על מי שיעלה מכם ראשוז. יהל נמנה עליו ולני מהנה לו חלחו

כל חד וחד שמא האי הוי פסח ונמצא מאכילו לכהן שלא נמנה עליו: וניתי כל חד וחד. מינייהו חד כהן ונימניה אפסחו: ה"ג וניתי כולהו חמשה חד כהן דלא עבד פסח ונמניה בהדי כל חד וחד. דממה נפשר

ושוק של כולם: דקה ממעט בהכילה דשלמים. בזמן אכילתו שאוכל את כולם ליום ולילה ושורף את הנותר ואם שלמים הוא עדייו אינו נותר ונמלא שורף קדשים כשרים: וניתי במותר הפסח. מתחלתו יתנה עליו אם שלי תם היה זה יהיה מותר הפסח שהוא קרב שלמים והוא כפסח שנאכל ליום ולילה א] והכי תניא בתוספתא שלובחים בפ' ⁰ (הפסח שנתערב). ומשני אין מפרישין קרבן מתחלה לשם (כ) נותר שהיאך יכול להיות מותר הפסח והרי שם פסח לא חל עליו מעולם שהרי זה כבר ילא: ונטרחו ונייתי במותר הפסת. יבקשו אנשים שנתותרו להם פסח חי או מעות פסח ויקחו מהן בהמות ויתנה כל אחד על שלו אם שלי בעל מום היה הרי זה פסח ואם לאו הרי הוא כמות שהוא מותר הפסח לשלמים ונאכל ליום ולילה: בעי סמיכה. וא"א לסמוך על זה שמא פסח הוא וקא עביד עבודה בקדשים: קרבן נשים. לא בעי סמיכה: פסה בשפיכה. בנחת מן המזרק לקיר המזבח כנגד היסוד דנפקא לן מתן דם דפסח מודם זבחיך ישפךם במסכת זבחים בפ' ב"ש (דף לו.) ובשלמים כתיבא זריקה שזורק למרחוק מן המורק למובח ואין מתן אלבע אלא בחטאת דכתיב בהש באלבעו אבל בכל שאר קרבנות וזרקו כתיב וזורק כנגד הקרן עד שהדם ניתן לקיר מערבי וקיר דרומי: לכתחלה נמי. בתמיה: על מי שיעלה. משמע

שאינו ממנה עליו אלא הרחשון: ומוכה את אחיו עמו. בגמרא מפרש היכי מתמני ומתרץ דאמנינהו אבוהון מעיקרא וכדי לזרזן קאמר שיודרו כל אחד להיות ראשוו ויהיה הוא ראש לאחיו שיזכו על ידו וכך הודיעם: גבו' ש"מ יש ברירה. קס"ד דלא אימנו אלא חד: כדי לורון. וכולן אימנו עליו בין ראשון בין אחרון: תניח 🥺 נמי הכי. דמשום זריזות נקט: בותנבי' נמנין. הרולה ליתנות: ונמשרין. הרולה ליתשך: עד שישחט. אבל משנשחט אין נמנין עליו ואין מושכין הימנו אפי׳ לר״ש דפליג ואמר עד שיזרק הא מוקים דלימשך הוא דפליג אבל בלימנות מודה: גבו' דאף על גב דנמניו עליו חבורה וזו חוזריו ונמנין עליו חבורה] אחרת. כל חבורה שלימה שנימנו על פסח אחד ימשכו

כולן ידיהן הימנו ודלא כרבי יהודה דאמר לקמן בפ' מי שהיה טמא (דף נמ.) ובלבד שיהיה א' מבני חבורה

נמנין לעד שישחם ומושכין עד שיזרק הדם: ראשונה קיים עליו: מחלוקת לימשך. בההיא קאמר ר"ש עד שיזרק: **אם ימעט** הבים. אם באו לימעט ולימשך מהיות משה בעוד היותו לשה יתמעטו: מחיוחיה. בעודו בחיים: מהוייחיה. קודם גמר עבודותיו: מתני'

משום דאיכא חזה ושוק. דשלמים שלריך לינתן לכהן וא"א לתת דהא איכא חד דקא נפיק ביה ויאכל חזה

משום ראיכא חזה ושוק דכהנים הוא דאכלי ליה וניתי כל חד וחד כהן בהדיה האי כהן היכי דמי אי דעביד פסח דילמא האי פסח הוא ונמצא פסח נאכל שלא למנויו ואי דלא עביד פסח דילמא שלמים הוא ולא עביד פסח וניתי כל (6) חמשה 9חר כהן דלא עבר פסח ונימני עילויה הני חמשה פסחים דממה נפשך איכא חד דלא עביד פסח וקא נפקי ביה אלא משום דקא ממעים באכילת שלמים דאילו פסח ליום ולילה ואילו שלמים לשני ימים ולילה אחד יוניתי מותר הפסח ונימא שלמים בזריקה מאי נפקא מינה והא ∘תניא שמעון אומר עד שיזרק את הדם: עליו חבורה זו חוזרת ונמנין עליו חבורה

אי דידי בעל מום האי דאייתי השתא ניהוי פסח אי דידי תם הוא ניהוי האי דאייתי השתא שלמים יודמותר הפסח יונאכל ליום ולילה אחד יוכי מפרישין תחלה למותרות ונטרחו ונייתי מותר הפסח אלא משום םמיכה "דאילו פסח לא בעי סמיכה ואילו מותר בעי סמיכה הא תינח קרבן אנשים קרבן נשים מאי איכא למימר אלא משום מתנות ידאילו פסח מתנה אחת ואילו שלמים שתים שהן ד' מאי נפקא מינה והא ייתנז יכל הניתנין על מזבח החיצון שנתנן במתן אחת כפר אלא משום דאילו יפסח בשפיכה ואילו יכל הניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא אימר דקא אמריגן ידאי עבד לכתחלה גמי: מתני' יהאומר לבניו הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים כיון שהכנים הראשון ראשו ורובו זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו: גמ' ש"מ יש ברירה א"ר יוחנן סכדי לזרזן במצות קאמר דיקא נמי דקתני ומזכה אחיו עמו אי אמרת בשלמא דאמנינהו מעיקרא שפיר אלא אי אמרת דלא אמנינהו מעיקרא לבתר דשחים מי קא מתמנו והא תנן נמנין ומושכין ידיהן ממנו עד שישחם ש"מ תניא נמי הכי שמעשה וקדמו בנות לבנים ונמצא בנות זריוות ובנים שפלים: **כותני'** ולעולם נמנין . עליו עד שיהיה בו כזית לכל אחד ואחד נמנין ומושכין את ידיהן ממנו עד שישחם ינמנין רבי גמ' מאי קמ"ל הא קמ"ל דאע"ג דאימני אחרת: נמנין ומושכין את ידיהן עד שישחם וכו': אמר אביי מחלוקת לימשך דרבגן סברי ימהיות משה מחיותיה דשה ור"ש סבר סמהוייתיה דשה אבל לימנות דברי הכל עד∘ שישחם דאמר קרא יבמכסת נפשות והדר תכוסו תניא נמי הכי נמנין ומושכין את ידיהן ממנו עד שישחם רבי שמעון אומר

פסחים מלותן עד שיעלה עמוד השחר ומאי קא פריך דוהא הכא משמע דשייך למיתני גבי פסח יום ולילה וא"כ הוי בכלל הנאכלין ליום ולילה דקתני התם וי"ל דהתם הוה ליה למיתני בהדיא אם איתא דנאכל עד עמוד השחרה לאפוקי ממשנה דאיזהו מקומן (זכחים דף נו:) דקתני אינו נאכל אלא עד חלות והיינו מדאורייתא דומיא דאחריני וכיון דלא קתני ליה בהדיא ש"מ דסבר דאינו נאכל אלא עד חצות כמשנ׳ איזהו מקומן: ואילן פסח לא בעי סמיכה.

סבירא ליה סמיכה בכל כחו בעינן דאי לא בעינן אלא כל דהו ו לא הוי עבודה בקדשים בן ובאין דורשין (חגיגה דף טו:) פלוגתא ° דתנאי היא: הבי מילי דיעבד. וה״ה דאכולהו

אמרי׳ הכי אסמיכה ואמתנות ואנותר ותימה וכי בשביל דשמא יהיה נותר או משום סמיכה דלא מעכבא או לא יעשו מתנות כהלכתן יכנס לידי ספק כרת וי"ל דטוב שידחה ספה כרת בשב ואל תעשה ממה שיעשו רובם שלח כהוגן ד כי כבר רובס עשו פסח: אלא אי אמרת דלא אמנינהו בו'. מימה דנפ' אין נין המודר (נדרים דף לו.) מסיק רבי זירא אליבא דרבי יוחנן מהך משנה דשה לבית אבות לאו דאורייתא דאי דאורייתא אבישרא קאי ומזכה להון הכא מוקי לה רבי יוחנן בדאמנינהו מעיקרא וי"ל דהכא ה"פ אי אמרת

בשלמה דחשוב כחילו המנינהו מעיקרה דחין לריכין מינוי והיינו טעמא דשה לבית אבות לאו דאורייתא שפיר אלא אי אמרת אינו חשוב כאמנינהו מעיקרא אלא לריכין מינוי דשה לבית אבות דאורייתא אמאי מוכה אחיו עמו דפשיטא שלא המנה כולם קודם שחיטה מדקאמר הריני שוחט על מי שיעלה מכם ראשון:

מתני׳

ודיקא מתני' כוותיה דקתני ומונה את אחיו עמו. פיס־(קא) נמנין ומושכין את ידיהן ממנו עד שישחט ר' שמעון אומר עד שיורוק הדם. ואוקימ'ת מחלוקת לימשך דת"ק סבר מהיות משה, מחיותיה דשה, כלומר כיון שנשחט נעתק שם שה מעליו. ור' שמעון סבר מחיותיה דשה והוא) מדבר שהוא חי. ואיזה זה. זה הדם שהוא הנפש. תניא נמי הכי נמניז ומושכיז ידיהם ממנו עד שישחט ר"ש

לה). שתתן בשפיבה. טומד מנג הקימר ושופן (שם). עד מי שיעדה מכבר ראשון. יהם ממנה עד שישחם ריש אומר [במנין] בדי שישחם ויה אומר [במנין] בשפיבה. בעומד שמנים הראשון. לאחר שחישה (שם). זכה בחלקו. דאמרינן יש בנייכה, דמשעם שחישה שחישה בנייכה, דמשעם שחישה בייבת שמישה שליו במנין בדי (שיורק) [שישחט] ונמשכין עד שיורק הדם.
במצוח. אנייםן המנה את מלו שליו משעם מחישה והא דקאמת על מי שיעלה לאמן (וחישה לאם, ללומר (שם) של לוחישה לאם ללומר שישחם. אבל לאחר שחישה לא נמנין ולא ממנין ולא משישה משום במצוח. במים והוא השומים שלים. ולא ממנין אלא לוחן, ומיהו כולהו אמניהו שהיה נמנה ורולה למשך ולהמנות על אחר שישחם. אבל לאחר שחישה לא לוחן, ומיהו כלהו לא ילאו ידי מוכחן, מכלל דלא מחייבי מדאוריים, אלא לוחן קאמת (עדרים לו.).